

Gott nytt (taxe)år

Trenden är att taxorna förändras och fokuserar mer på effekt. Fortum, som levererar fjärrvärme i bland annat Stockholm, sänker sitt energipris alla månader och förlänger sommaren. Höst- och vårpriset försvinner. Det sker en ökning av effektkostnaden vilken gör att det är mer lönsamt att effektivisera än att sänka energianvändningen. Fokus ligger i dag på att man ska energieffektivisera och på så sätt minska energianvändningen. Det är inte alltid enkelt om det ska vara lönsamt. Installeras en värmepump minskas inte husets energianvändning men väl den köpta mängden energi. Ett bra exempel är hur många kilowattimmar det går åt för att värma en kubikmeter vatten från 10 °C till 55 °C?

Om man inte tar hänsyn till energiförluster från kärlet så behövs 52,2 kilowattimmar (kWh) för detta, oavsett om det värms med sol, vind, fjärrvärme, el eller värmepump. Ser man däremot till mängden köpt energi så blir den noll om vattnet värms med sol, men man behöver köpa in 16 kWh el om man använder värmepump.

I de nya byggreglerna (BBR 26) införs ett PET-tal (primärenergital). Det innebär att all el ska räknas upp med faktor 1,6. Värmepumpens energianvändning blir då 26,1 kWh, enligt exemplet ovan. Bara en halvering enligt BBR 26 (Boverkets byggregler). Det kanske inte är nivån som är det viktigaste utan differensen mellan el och fjärrvärme.

En annan intressant aspekt är energieffektivisering och lönsamhet och hur de påverkas med nya taxorna. Räknar man på detta från Huddinge kommun, söder om Stockholm, kan det se ut så här: För att värma en kubikmeter vatten från 10 °C till 55 °C åtgår det 52,2 kWh och det kostar drygt 8 kronor inklusive moms (125 kr/MWh utan moms). Då kostar det 10 kronor för en två timmars dusch. Används värmepump kostar det cirka 16 kronor. För 10 kronor kan man då duscha i en timme. Detta är ingen uppmaning till att duscha länge men ger en inblick i storheterna mellan olika kostnader.

Så du värmer till halva kostnaden med fjärrvärme jämfört med värmepump. Men då dubblas energianvändningen, enligt BBR 26. Så om man ska energieffektivisera på ett lönsamt sätt hur gör man då? Minska mängden köpt energi eller ska man bara sänka kostnaden? Vad man gör är väl beroende på vilket mål man har. Budskapet är att en minskad energianvändning inte alltid ger en sänkt kostnad. Men man ska alltid fokusera på den minskade miljöbelastningen vid en förändring.

Något annat som inte alla har tänkt på är elnätsbolagens nya effekttaxor med olika säsongspriser på överföring. Dess-

utom har energiskatten på nytt höjts med 10 procent under 2017. Elpriset har varit stabilt under året men den delen blir allt mindre i förhållande till totalkostnaden för el. Dessa kraftiga prisökningar gör att många fastighetsägare och bostadsrättsföreningar som har IMD-baserad eltaxa inte hänger med att förändra priset till de boende och debiterar ut för lite pengar i förhållande till verkliga kostnader. Det ger ett underskott i fastighetsägarens kassa, och då tycker jag också att man sponsrar slösarna med ett subventionerat elpris.

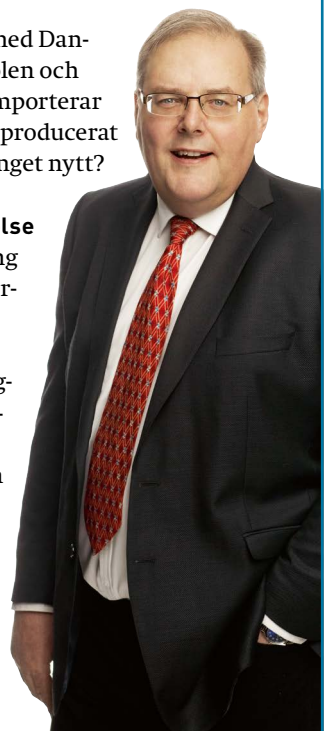
I Göteborg testas nu vita certifikat på effekt och det är en intressant svängning från kWh till effekt (kW). Energi-effektivisering kanske börjar bli omodernt som ord och den borde döpas om till effektivisering. Allt vi gör måste vara smartare och snålare. Minskar vi elanvändningen så gynnas svensk export av el till Europa, vilket i förlängningen slår ut smutsigare elproduktion. Vad är trenden på elexporten? Sverige producerade mer än vi konsumerade under år 2016, vilket medförde att el exporterades till utlandet. Den totala elproduktionen uppgick till 152,5 TWh, inklusive nätförluster, vilket är en minskning

med 4,1 procent jämfört med 2015. Dock ökade vi vår egen elanvändning med 2,6 procent jämfört med året innan. Det är hushållssektorn och offentlig förvaltning som står för den största ökningen. Man undrar varför ökningen sker i dessa sektorer?

Sverige har ett elkraftsutbyte med Danmark, Finland, Litauen, Norge, Polen och Tyskland. Vid kalla vinterdagar importerar vi el som delvis är konventionellt producerat från olika bränslen. Detta är väl inget nytt?

En faktor som ofta får stor betydelse för en byggnads energianvändning är funktionen av byggnadens energiförsörjningssystem. Det är inte ovanligt att energianvändningen kan sänkas om man sköter anläggningen som den är tänkt att fungera. Det blir stora utmaningar i framtiden för att kunna styra och göra rätt, och på så sätt minska klimatpåverkan utan att köpa en massa grejor utan att (åter) använda de installationer som finns på rätt sätt.

Roland Jonsson
Styrelseledamot i Energirådgivarna

”Vid kalla vinterdagar importerar vi el som delvis är konventionellt producerat från olika bränslen. Detta är väl inget nytt?”